

direktivets bestemmelser, som skal sikre, at tjenesteydere reelt kan udøve deres frihed til at etablere virksomhed.

Loven opstiller en ramme for indholdet af en tilladelse, som de kompetente myndigheder kan kræve, at en tjenesteyder skal indhente. Denne ramme omfatter også betingelserne for udstedelse af en tilladelse, med henblik på at sikre uvildig og korrekt sagsbehandling.

Tilladelsesordninger på serviceområdet og betingelserne for at opnå tilladelsen skal være offentliggjorte og må ikke indebære diskrimination af tjenesteyderen. Desuden skal de være begrundet i og afpasset efter et tvingende alment hensyn samt være proportionale, dvs. være egnede til og ikke være mere restriktive end nødvendigt for at opnå det tilsigtede mål med tilladelsesordningen.

Forbudet mod diskrimination indskrænker formelt gældende fællesskabsret. Indskrænkningen relaterer sig til, at forbudet mod diskrimination med loven omfatter både direkte (f.eks. nationalitetskrav) og indirekte diskrimination (f.eks. sprog- og bopælskrav). Ifølge ordlyden i EF-traktatens artikel 46, jf. artikel 55, er det nemlig muligt at tillade diskrimination af udenlandske tjenesteydere under hensyntagen til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed. Indskrænkningens betydning for dansk ret vurderes dog at være af meget begrænset omfang, da krav, som indebærer forskelsbehandling af tjenesteydere, generelt ikke anvendes i dansk ret.

Betingelsen om, at en tilladelsesordning skal være begrundet i et tvingende alment hensyn, er i overensstemmelse med gældende EU-ret. Tvingende almene hensyn er eksempelvis hensynet til offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed, jf. EF-traktatens artikel 46 og 55, men også bl.a. miljøbeskyttelse, opretholdelse af samfundsordenen, socialpolitiske mål, beskyttelse af tjenestemodtagere og forbrugerbeskyttelse. Begrebet udvikles løbende, og nye hensyn kan derfor blive accepteret af EF-Domstolen. Som udgangspunkt er det kun rene økonomiske hensyn, som en medlemsstat ikke vil kunne påberåbe sig (se f.eks. C-158/96, Kohl). EF-Domstolen har dog også afvist andre hensyn såsom hensynet til forbrugere i andre medlemsstater (se C-384/93, Alpine Investment). En tilladelsesordning kan heller ikke begrundes i hensyn, når det hensyn, der søges forfulgt, allerede er tilgode-set ved EU-harmonisering (se f.eks. C-5/96, Lomas). Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 2, stk. 1, nr. 8.

Betingelsen om proportionalitet er et grundlæggende krav i gældende EU-ret (se f.eks. C-353/89, Mediawet). Proportionalitet skal forstås sådan, at natio-

nale krav skal begrænses til det reelt nødvendige for at sikre det tvingende almene hensyn, som eksempelvis en tilladelsesordning er begrundet i. Kravet skal dermed stå i rimeligt forhold til det hensyn, der forfølges. Det vil sige, at det nationale krav (her tilladelsesordningen) skal være *egnet* til at sikre virkeliggørelsen af det formål, som kravet forfølger, og kravet må ikke gå ud over, hvad der er *nødvendigt* for at opnå formålet. Hensynet skal altså ikke kunne nås ved foranstaltninger, der er mindre restriktive og indgribende (se f.eks. C-385/99, Müller-Fauré). Samtidig bør de kompetente myndigheder, der stiller krav om tilladelse, kunne påvise, at kravet har den tilsigtede effekt.

I forbindelse med implementeringen af servicedirektivet er der i 2007-2008 foretaget en screening af dansk lovgivning for at sikre lovgivningens overensstemmelse med de tre krav. Indføres der i fremtiden nye tilladelsesordninger, skal tilladelsesordningerne og betingelserne for at få en tilladelse være i overensstemmelse med de tre principper.

Desuden afspejler loven servicedirektivets bestemmelse om, at de kompetente myndigheder skal tage hensyn til, at en tjenesteyder allerede har opfyldt visse betingelser i et andet EU/EØS-land eller i tilknytning til en anden dansk tilladelse, når de kompetente myndigheder undersøger, om en tjenesteyder opfylder betingelserne for at få en tilladelse. Det vil sige, at det ikke må kræves af en tjenesteyder, at et krav skal opfyldes flere gange.

Endeligt fastlægger loven en række krav, som de kompetente myndigheder ikke må stille tjenesteydere. Eksempelvis må myndighederne ikke forbyde tjenesteydere at være etableret i flere EU/EØS-lande eller stille krav om, at tjenesteyderen skal have sit hovedforretningssted i Danmark.

5.8. Midlertidig levering af tjenesteydelser

Retten til fri udveksling af tjenesteydelser, dvs. tilfælde, hvor tjenesteyderen leverer tjenesteydelser i et andet EU/EØS-land, end der, hvor denne er etableret, fremgår af EF-traktatens artikel 49. Alligevel støder tjenesteydere på barrierer og problemer i forhold til at kunne levere deres tjenesteydelser midlertidigt i andre EU/EØS-lande. Lovens formål er bl.a. at sikre, at tjenesteydere, der er etableret i et andet EU/EØS-land, reelt kan udøve deres frihed til at udøve servicevirksomhed på midlertidig basis i Danmark uden at etablere sig.

Loven fastlægger, hvilke nationale krav de kompetente myndigheder kan håndhæve over for tjenesteydere etableret i et andet EU/EØS-land, som ønsker at optage eller udøve servicevirksomhed i Danmark,